

Skilagóð kós í fiskimarksmálinum

Vit lesa ferð eftir ferð í tjóðveldisblaðnum 14. sept., at tað at vit ikki taka og flyta fiskimark- ið út nú, ella longu hava gjørt tað, tað er imóti Føroya fólks vilja. Eg má bara spyrja, hvat vita teir um tað? Fyri tí at teir 6 menn, sum sita á Føroya Løgtingi í løtuni fyri tjóðveldis- flokkin, ynskja fiskimark ið flutt út á 70 fj. ella longur, so dugi eg ikki við mini besta vilja at siggja, at tað skal vera fólksins vilji fyri tí. Tað sita jú 26 manns á Løgtinginum, tað vita vit øll, og 6 manns av 26 er í hvussu so er eingin meiriluti.

Lat fara at onkur av hinum flokkunum liggur frammi undir, men at siga, at tað er imóti vilja fólksins at drála við einvisari út- flyting, tað má vera nakað, sum blaðið má hava fingið skeiðt í hálsin, eg dugi í hvussu so er ikki at siggja annað.

Eitthvørt landstýri, sum situr, hevur ein meiriluta aftan fyri seg í tinginum og hervið meirilutan av Føroya fólki, út frá hesum verður tað arbeitt, og stila fram imóti, tað sum hesin meiriluti ger, meti eg sum fólksins vilji, tað er jú Føroya fólk sum hevur valt teir til tað starv, teir hava, og til at stýra landinum.

Tað stundar imóti vali nú, so at veljarar fáa nú orðið aftur, vit fáa at siggja hvat fólkið sigur valdagin, er henda politiska kós nú eftir ynski fólksins, ella ikki.

Eg meti, at henda kós, sum landstýri og tess meiriluti á tingi hevur gingið í fiskimarksmál- inum, er bein. Vit hava vunnið stór okir av landgrunninum kring oyggjarnar, bæði í suðri og norð og eyst og vest, og hetta er vunnið fyrriuttan nakað toskakríggi, tað er nógv vert, at hava fingið hesar sokallaðar »kassar« uttan fyri tólvfjórðingamarkið.

Hetta landstýrið, sum hevur sitið við róðrið hesi árin, hevur stevnt fram sína politisku kós, uttan at vera ávirka av rumbulpolitikki tjóðveldismanna og sápublðrupolitikki tess floks, tí annað enn sápublðður er tað ikki teir blása frá sær.

Men á valinum fáa vit at siggja hvat fólkið sigur, tí fólksins vilja skal ráða her á landi.

Vit skulu minnst til, at tað er onnur lond til enn norðanlond. Tað er so nógv skrivað um, at vit skulu halda okkum væ! í øgn við Ísland, Noreg og Grønland, alt gott um tað, men at fara at gera tað sama sum hinir í einum og øllum, tað er burtur úr vón og viti, bert at gera sum hinir, og koma okkara egna landi í óføri, tað er ikki nakar sjálvstøðugur politikur at føra.

Vit taka undir og vilja ganga tað kós, sum landstýrið hevur gingið hesi ár við javnaðar- monnum á odda, vit megu minnst til, at eitt havøki er sum eitur Norðsjógvurin, haðani kemur ikki so litið av landsins tjóðarinnøku, nei heldur ein stórir partur, bæði hvat við- vikur sild og ikki minni idnaðarfiski, og at vera so svartskygdur, sum ein ið hevur skrivað í einum av hesum síðstu bløðunum hvar grein- skrivarin sigur sum so, at tað, at byggja fram- tíðina upp á sildafiskiskap í Norðsjónum ber ikki til tí sildin er liðug har, tað veit eingin nakað um, tann driftin (kraftblokkabátarnir) hevur eydnast væl higartil og vónandi fer tað at halda á.

Hesin sami greinskrivari nevndi ikki eitt orð um idnaðarfiskiskapin ella idnaðartrolararnar, sum fiska har niðri, teir blivu allarhelst úti- gloymdir við vilja, tað ivist eg ikki í, tað er ikki vert at nema ov nógv við tað, sum fyr- gongur har niðri hjá viðkomandi greinskriv- ara, tá tað vildi ikki komið so væl við hjá flokki hansara (tjóðveldisflokkurin).

Arbeiði til øll á sjógv og landi, livga um smáplássini, so at fólkið trivist í heimbygdini, sum ein og hver er so góður við, tað er politikur javnaðarmanna.

Her skal vera liviligt í Føroyum, vit stevna fram imóti, at fá skulu hava ov nógv og færri ov litið.

Poul Grunnveit

Tann turkiski ministrarapresidenturin Ecevit kláraði ikki við herferðini á Kypern at vinna á landsins kreppu, hvørs uppruni er vánalig figgjarstöða, hernaðarligt harradømi og tað, at teir eru so nær knýttir at USA. Væntandi verður val skjótt, men tað broytir allarhelst ikki støðuna

annars í mannaeygum hevur staðið sum tann stóri friðar- apostulin í samband við Viet- nam og Miðeystur, fyri herðum ágangi. Men ikki er smávegis, sum fram er komið, um listin- lærdur gerðir hansara. Í sam- bandi við Turkaland og Kypern hevur senatorurin Th. Eagleton ferð eftir ferð ákært Kissinger fyri at seta seg upp um landsins lógr.

komið í nýggja stjórnarkreppu. Ecevit hevur søkt um at verða loystur úr starvinum sum minist- arapresidentur. Orsøkin er strið- ið millum báðar samgongu- stjórnarflokkarnar: Republik- anska Fólka flokkin og Tjóð- skapar Frelsu flokkin. President- urin Fahri Koroturk hevur heitt á Ecevit um at skipa stjórn av nýggjum, men hann er meiri áhugaður í einum vali. Tað kann geva flokki hansara avgjörðan meiriluta, sum góð útlit eru fyri.

Hernaðarlig innblanding

Ecevit hevur nú í eitt ár verið stjórnarleiðari. Við valið í oktob- er 1973 fekk Rep. Fólka flokkurin 184 av tí 450 mans stóra ting- mannatalinum. Aðrenn valið hevði landið haft hernaðarstýri í meira enn tvey ár. Hernaðar- stýrið setti m.a. forboð móti Arbeðaraflokkinum. Framman- undan var kommunistaflokkurin bannaður og stóð tað bannið við.

Tí fer eitt val, sjálvt um tað skuldi hent seg, at Ecevit vann, ikki at loysa trupulleikarnar og órættvisið. Trupulleikin liggur ikki í viðurskiptinum millum teir loyvdu flokkarnar, men viður- skiftinum millum fólkið og teir, sum veruliga sita við maktini, nevnliga herovastarnir. Tað er herurin, sum kúgar demokratið við at blanda seg í politisku við- urskiptini, og tess vegna upp- runin til tær afturvendandi kreppurnar. Og hvør stendur aftanfyri — Nato og USA.

u
t
t
a
n
r
í
k
i
s

v
i
ð
m
e
r
k
i
n
g

p
o
l
i
t
i
s
k

Ecevit, sum hevur verið stjórnarleiðari í eitt ár, fer frá

Turkland hevur ikki haft tað gott frammanundan, men eftir tær mongu stjórnarkreppurnar eru viðurskiptini munandi versnað. Landið liggur ikki bert í stjórnarloysi, men vegna inn- rásina á Kypern er mótstöðan í USA móti framvegis at veita Turkalandi hernaðarliga hjálp stórlega vaksin.

Av Nato (USA) er Turkaland bert nýtt sum kastibloka. Royndirnar hjá Makarios fyri

stórri sjálvstýri, dámdi ikki USA. Fyrst varð jú grikska juntastýrið nýtt mótvegis Kyp- ern. Tá tað ikki gekk, við tað at juntastýrið fall, varð Turkaland síðan nýtt.

Mótstöða móti Kissinger

Tað hevur eisini verið harðliga funnist at hendingini á Kypern av fleiri kendum politikarum í

USA. Teir vóru av tí áskoðan, at hetta fór at gera umdømið av USA verri. Men hetta var sjálv- andi eitt av stóru áhugamálun- um hjá kapitalistiskum háborgini. Ein atkvøða í senatunum hevur skiliga vist tað vaksandi mót- støðuna móti stjórnarpolitikkini- um. Atkvøtt var um vápna- hjálpin til Turkaland skuldi halda fram ella ikki. 64 vóru imóti, meðan einans 27 vóru fyri. Serliga var Kissinger, sum

Onnur lond sum eru imóti, at vápnahjálpin til Turkaland skal halda fram, hava lagt dent á, at hjálpin var ætlað til felags Nato- verju, og ikki at fara í krigg- móti øðrum londum við.

Samstundis við vaksandi mót- støðuna í USA er Turkaland

Javnaðarflokkurin á odda tað borgar fyri tryggari framtíð